

คู่มือการปฏิบัติงาน

เรื่อง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

โดย

นางสาวชไมพร ศิริวรรณ

ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไป

กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นเครื่องมือพัฒนาองค์กรที่ช่วยผลักดันให้การพัฒนา
ระบบราชการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระบวนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
จึงมีความสำคัญที่ บุคลากรในองค์กรต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การ
ดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็น
แนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรและพัฒนา
บุคลากร เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์องค์กรที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล กลุ่มอำนวยการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คู่มือการปฏิบัติงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการ
ดำเนินการตามตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และ
ประสิทธิผล

นางสาวชไมพร ศิริวรรณ

กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
๑. วัตถุประสงค์	๔
๒. ขอบเขต	๔
๓. คำจำกัดความ	๓
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ	๖
๕. ผังกระบวนการงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๗
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๘
๗. การประเมินผล	๘
๘. ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๘

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives)

เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถบริหารจัดการตามภารกิจ ได้มาตรฐานมี ประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย ผู้รับบริการพึงพอใจและมีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

๒. ขอบเขต (Scope)

๒.๑ บริหารจัดการและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๑๔ ตัวบ่งชี้ คือ

มาตรฐานที่ ๑ การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การบริหารจัดการที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การพัฒนาสู่องค์การแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและ การจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การบริหารงานด้านวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การบริหารงานด้านงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ การบริหารด้านบริหารงานบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ ๔ การบริหารด้านการบริหารทั่วไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๕ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มี

ประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๓ สมรรถนะผลการบริหารและการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลงานที่แสดงความสำเร็จ

และเป็นแบบอย่างได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษา

ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตาม

หลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่า

เทียมกันและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้าง

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและ

การจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ

๒.๒ กำหนดผู้รับผิดชอบตามภารกิจของแต่ละกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. คำจำกัดความ

“สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
 “คณะทำงาน” หมายถึง กลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่รับผิดชอบตามภารกิจของแต่ละมาตรฐาน ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับงานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่/ผู้รับผิดชอบ/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ

หน้าที่/งานที่เกี่ยวข้อง/ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้

“เจ้าภาพหลัก” หมายถึง กลุ่มอำนวยการ

“เจ้าภาพรอง” หมายถึง กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และหน่วยตรวจสอบภายใน

“การบริหารจัดการมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง การมอบหมายความรับผิดชอบตามภารกิจที่เกี่ยวข้องในกลุ่มทุกกลุ่มของแต่ละมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

“การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report ; SAR)” หมายถึง การจัดทำรายงานการ

ประเมินตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนและกลุ่มทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

“หน้าที่” หมายถึง สิ่งที่ทุกคนต้องจำยอมกระทำโดยภาระจำยอมอาจเป็นไปตามกฎศีลธรรมหรือกฎข้อตกลง

“ความรับผิดชอบ” หมายถึง หน้าที่ประจำของแต่ละบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานและหน้าที่โดยเฉพาะที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

“กระบวนการ” หมายถึง กิจกรรมที่เชื่อมโยงกันเพื่อจุดมุ่งหมายในการส่งมอบผลผลิตหรือบริการให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

“การกำกับดูแลตนเองที่ดี” หมายถึง การจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุมและการตรวจสอบการ

ดำเนินการของส่วนราชการรวมทั้งความรับผิดชอบในด้านต่างๆของผู้บริหารสูงสุดของส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดีครอบคลุมการอธิบายถึงวิธีการกำหนดทิศทางและการควบคุมเพื่อสร้างหลักประกันด้าน

๑) ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

๒) ความรับผิดชอบด้านการเงินและการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓) การป้องกันผลประโยชน์ของประเทศและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

“การบูรณาการ” หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผนกระบวนการข้อมูลและสารสนเทศการตัดสินใจที่เกี่ยวกับทรัพยากรการปฏิบัติงานผลลัพธ์และการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของส่วนราชการ

“องค์การแห่งการเรียนรู้” หมายถึง การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของการเรียนรู้ (Learning Base)

“มาตรฐาน” หมายถึง สิ่งที่อยู่เอาเป็นเกณฑ์ที่รับรองกันทั่วไป, สิ่งที่อยู่เอาเป็นเกณฑ์สำหรับเทียบกำหนดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

- รับทราบผลการดำเนินงาน พิจารณาสั่งการ มอบหมายอำนาจหน้าที่

๔.๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

- ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้ความเห็นชอบแผน ขั้นตอนการดำเนินงาน และเข้าร่วม ดำเนินการ และเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

๔.๓ ผู้อำนวยการกลุ่ม

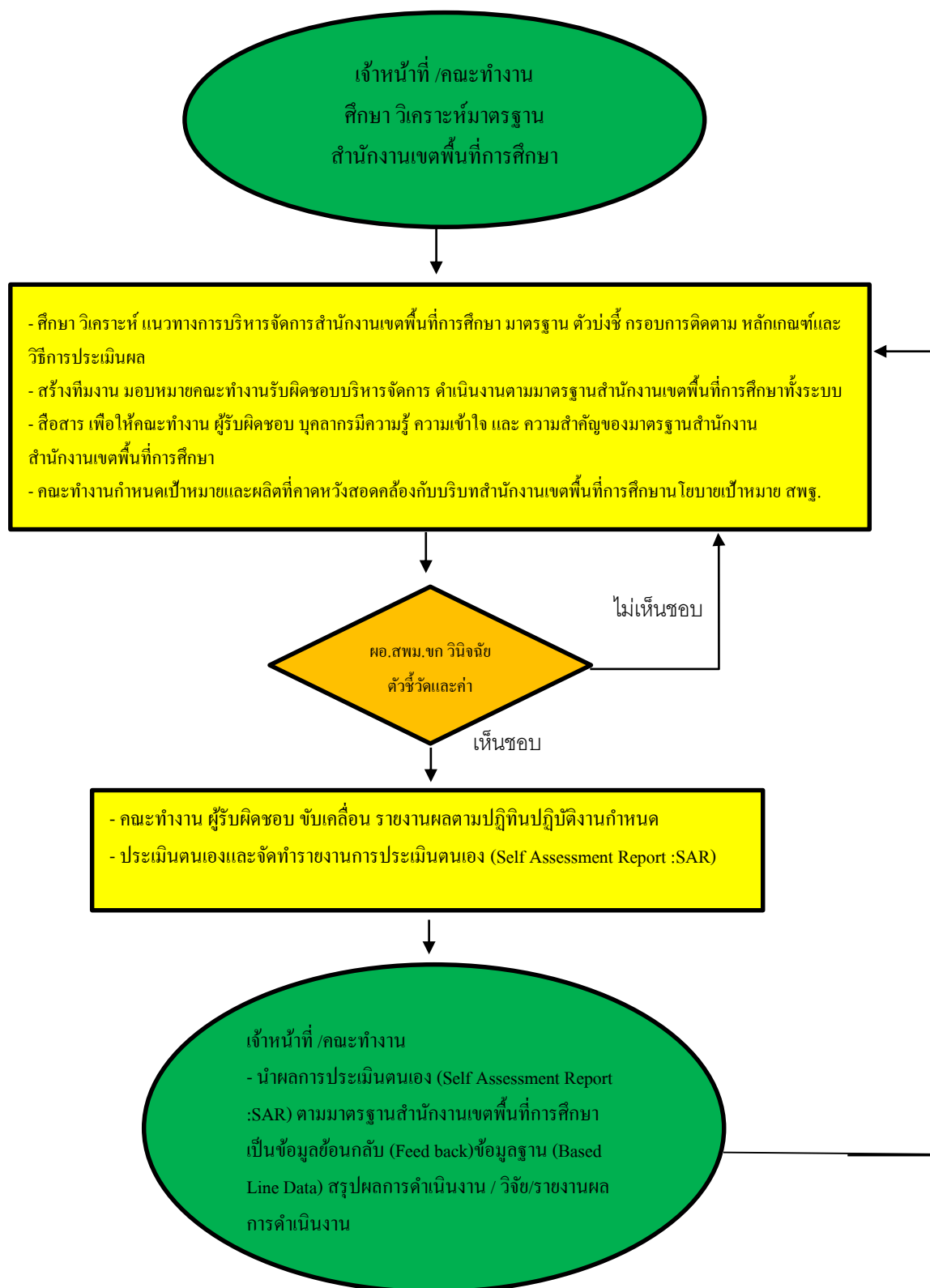
- ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้ความเห็นชอบแผน ขั้นตอนการดำเนินงาน และเข้าร่วม

ดำเนินการและเสนอความเห็นต่อรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

๔.๔ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

- ศึกษาวิเคราะห์ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติสร้างทีมงานเพื่อมอบหมายคณะทำงานรับผิดชอบงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำเสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบ ประชุมให้ความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้บริการ คณะทำงาน ผู้รับผิดชอบ ชับเคลื่อน ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน และรวบรวมข้อมูล เอกสารประกอบตามปฏิทินการปฏิบัติงาน และรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้จัดทำรูปเล่ม พร้อมประเมินตนเอง เพื่อรองรับการติดตามและประเมินผลจาก สพฐ.

๕. ผังกระบวนการงานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๖.๑ ศึกษา วิเคราะห์ แนวทางการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ กรอบการติดตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผล รวมถึงภารกิจอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงาน/หน่วย ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

๖.๒ นำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พิจารณาให้ความ เห็นชอบลงนามคำสั่ง/มอบหมายคณะกรรมการดำเนินงาน

๖.๓ ประชุมมอบหมายคณะกรรมการรับผิดชอบบริหารจัดการ ดำเนินงานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความรู้ความเข้าใจ มีความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของการดำเนินการติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖.๔ คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ขับเคลื่อนการรายงานผลตามปฏิทินปฏิบัติงานกำหนด

๖.๕ ประเมินตนเองตามแบบติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ จากสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๖ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นำผลการประเมินการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นข้อมูลฐานสำหรับการปรับปรุง / พัฒนาการบริหารจัดการมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และแผนการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

๗. การประเมินผล

แบบติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ จากสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๘. ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๕๖

๘.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓

๘.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓

๘.๔ หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

๘.๕ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕)

๘.๖ มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ จากสำนักติดตามและประเมินผลการจั ดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน